

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

4 май 1999 година*

„Споразумение за асоцииране ЕИО- Турция – Решение на Съвета по асоциирането – Социална сигурност – Принцип на недискриминация, основана на гражданство – Пряко действие – Турски гражданин, на когото е разрешено да пребивава в една държава-членка – Право на семейни добавки при същите условия, както гражданите на тази държава”

По дело C-262/96,

с предмет преюдициално заключение, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора ЕО (понастоящем член 234 ЕО) от страна на Sozialgericht Aachen (Германия) по производството, висящо пред този съд между,

Sema Sürül

и

Bundesanstalt für Arbeit

относно тълкуването на някои разпоредби от Решение № 3/80 на Съвета по асоцииране от 19 септември 1980 г. относно прилагането на режимите на социална сигурност на държавите-членки на Европейските общности по отношение на турските работници и на членовете на техните семейства (ОВ 1983 г., С 110, стр. 60),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н J.-P. Puissochet, г-н G. Hirsch и г-н P. Jann, председатели на състав, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н C. Gulmann, г-н J. L. Murray, г-н D. A. O. Edward, г-н H. Ragnemalm, г-н L. Sevón и г-н R. Schintgen (докладчик), членове,

генерален адвокат: г-н A. La Pergola,

секретар г-н: H. von Holstein, помощник-секретар,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за г-жа Sürül, от адв. Rainer M. Hofmann, Rechtsanwälte, Aachen,

- за германското правителство от г-н Ernst Röder и г-н Bernd Klocke, съответно Ministerialrat и Oberregierungsrat във федералното министерство на икономиката, в качеството на представители,

- за френското правителство, от г-жа Catherine de Salins и г-жа Anne de Bourgoing, съответно заместник-директор и chargé de mission в дирекцията по правните въпроси на министерството на външните работи, в качеството на представители,

* Език на производството: немски
61996J0262 - ЦПР - финализиран

- за австрийското правителство, от г-н Wolf Okressek, Ministerialrat в Канцлерството, в качеството на представител,

- за правителството на Обединеното кралство от г-н John E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-жа Eleanor Sharpston, barrister,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н Peter Hillenkamp и г-н Pieter van Nuffel, правни съветници, в качеството на представители,

като взе предвид доклада за съдебното заседание,

след като изслуша становищата на г-жа Sürül, за която се явява адв. Rainer M. Hofmann, на германското правителство, за което се явява от г-н Claus-Dieter Quassowski, Regierungsdirektor, във федералното министерство на Икономиката, в качеството на представител, на френското правителство, за което се явява от г-жа Katleen Rispaal-Bellanger, заместник директор в дирекцията по правните въпроси на Министерството на външните работи, в качеството на представител, на нидерландското правителство, за което се явява г-н Marc Fierstra, помощник-правен съветник в Министерството на външните работи, в качеството на представител, на правителството на Обединеното кралство, за което се явява г-жа Eleanor Sharpston, и на Комисията, за която се явява г-н Peter Hillenkamp, в съдебното заседание на 25 ноември 1997 г.,

като изслуша становището на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 12 февруари 1998 година,

като взе предвид определението за възобновяване на производството от 23 септември 1998 г.,

като взе предвид доклада за съдебното заседание,

като изслуша становищата на г-жа Sürül, за която се явява адв. Rainer M. Hofmann, на германското правителство, за което се явява г-н Claus-Dieter Quassowski, на френското правителство, за което се явява г-жа Anne de Bourgoing, на нидерландското правителство, за което се явява г-н Marc Fierstra, на правителството на Обединеното кралство, за което се явява г-н John E. Collins, подпомаган от г-н Mark Hoskins, barrister, и на Комисията, за която се явява г-н Peter Hillenkamp, в съдебното заседание на 11 ноември 1998 г.,

като изслуша становището на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 17 декември 1998 г.

постанови настоящото

Решение

Formatted: Font: Bold

1. С Определение от 24 юли 1996 г., постъпило в Съда на 26 юли същата година, Sozialgericht Aachen е отправил, на основание член 177 от Договора ЕО (понастоящем член 234 ЕО) три преюдициални въпроса относно тълкуването на някои разпоредби на Решение №3/80 на Съвета за асоцииране от 19 септември 1980 г., Решение № 3/80 на Съвета по асоцииране от 19 септември 1980 г. за 61996J0262 - ЦПР - финализиран

прилагането на схемите за социално осигуряване на държавите-членки на Европейските общности към турските работници и членовете на техните семейства (ОВ 1983 г., С 110, стр. 60).

2. Тези въпроси са били повдигнати в рамките на един спор между г-жа Sürül, турска гражданка и Bundesanstalt für Arbeit по повод отказ на последния да Ж изплати семейни добавки считано от 1 януари 1994 г.

Асоциирането между ЕИО и Турция

3. Споразумението за създаване на асоциация между Европейската икономическа общност и Турция е било подписано на 12 септември 1963 г., в Анкара от Република Турция, от една страна, както и от държавите-членки на ЕИО и Общността, от друга страна и е било сключено, одобрено и утвърдено от името на Общността с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 г. (ОВ 1964, 217, стр. 3685, наричано по-долу „Споразумението“).

4. В съответствие с член 2, параграф 1 от него, споразумението има за цел да развива непрекъснатото и балансирано укрепване на търговските и икономическите отношения между договарящите страни. За тази цел, споразумението има един подготвителен етап, даващ възможност на Република Турция да укрепва своята икономика с помощта на Общността (член 3), един преходен етап, посветен на постепенното установяване на един митнически съюз и на сближаването на икономическите политики (член 4) и един окончателен етап, който е основан на митническия съюз и предполага засилването на съгласуването на икономическите политики (член 5).

5. Член 6 от Споразумението гласи:

„За да се гарантира прилагането и прогресивното развитие на режима по асоцииране, договарящите страни се събират в рамките на един Съвет за асоцииране, който действа в рамките на правомощията, които са му предоставени от споразумението.“

6. Според член 8, добавен в заглавието на дял II, „Привеждане в действие на преходния период“ на споразумението,

„За осъществяването на целите, посочени в член 4, Съветът за асоцииране определя, преди началото на преходния период и по реда, предвиден в член първи от временния протокол, условията, реда и графика на привеждане в действие на разпоредбите относно областите визирани в Договора за създаване на Общността, които трябва да бъдат взети предвид, по-специално тези, визирани в настоящия дял, както и всяка предпазна клауза, която би се оказала необходима.“

7. Член 9, който е част от същия дял II, предвижда по-нататък:

„Договарящите страни признават, че в областта на прилагане на споразумението и без да се изключват специалните разпоредби, които биха могли да бъдат създадени въз основа на член 8, всяка дискриминация, основана на гражданство е забранена в съответствие с принципа, предвиден в член 7 от Договора за създаване на Общността.“

8. В съответствие с член 12 от Споразумението,

„Договарящите страни се споразумяват да се ръководят от членове 48, 49 и 50 от Договора за създаване на Общността, за да осъществят постепенно свободното движение на работници между тях”

9. Съгласно член 22, параграф 1 от Споразумението,

„За осъществяването на целите, определени в Споразумението и в случаите предвидени в него, Съветът за асоцииране разполага с право да взема решения. Всяка от двете страни трябва да вземе мерките, необходими за изпълнението на взетите решения ...”

10. Допълнителният протокол, подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 г. (О В L 293, стр. 1, наричан по-долу „протоколът”), определя условията, реда и графика на осъществяване на преходния период, визиран в член 4 от Споразумението. В съответствие с член 62 от него, протоколът е неразделна част от Споразумението.

11. Този протокол съдържа дял II, озаглавен „Движение на хора и на услуги”, глава I, от който е посветена на „Работниците”.

12. Той определя, в член 36, сроковете за постепенно осъществяване на свободното движение на работниците между държавите-членки на Общността и Република Турция, в съответствие с принципите, определени в член 12 от Споразумението и предвижда, че Съветът за асоцииране ще определи необходимите за тази цел правила.

13. Член 39 от протокола гласи:

„1. Преди края на първата година след влизането в сила на настоящия протокол, Съветът за асоцииране приема разпоредбите в областта на социалната сигурност в полза на работниците с турско гражданство, които се движат в рамките на Общността и на техните семейства, пребиваващи постоянно в Общността.

2. Тези разпоредби трябва да дават възможност на работниците с турско гражданство, в съответствие с условия, които предстои да бъдат определени, да събират осигурителните периоди или периодите на заетост, изтекли в различните държави-членки, във връзка с пенсиите за старост, обезщетенията при смърт и инвалидност, както и здравните услуги за работника и неговото семейство, пребиваващи в Общността. Тези разпоредби не установяват задължение за държавите-членки на Общността да вземат предвид периодите изтекли в Турция.

3. Разпоредбите, визирани по-горе, трябва да дадат възможност да се гарантира плащането на семейните добавки, когато семейството на работника живее постоянно в Общността.

...”

14. Именно въз основа на този член 39 от протокола, Съветът за асоцииране, създаден със Споразумението е приел на 19 септември 1980 г. Решението 3/80.

15. Това решение цели да съгласува схемите за социална сигурност на държавите-членки, за да могат да се ползват турските работници работещи, или
61996J0262 - ЦПР - финализиран

които са работили в една или повече от държавите-членки на Общността, както и членовете на семействата на тези работници и техните наследници, от обезщетенията на традиционните клонове на социалната сигурност.

16. За тази цел, разпоредбите на Решение 3/80 препращат, в повечето случаи към някои разпоредби на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета, от 14 юни 1971 г., за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2), и по-рядко, на Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета, от 21 март 1972 г., за определяне на реда за прилагане на Регламент № 1408/71 (ОВ L 74, стр. 1).

17. Членове 1 - 4 от Решението 3/80 са включени в дял I, озаглавен „Общи разпоредби“.

18. Член 1, озаглавен „Определения“, има следното съдържание:

„За нуждите на прилагането на настоящото решение:

а) изразите ... „член на семейството“, „преживял“, „постоянно пребиваване“ ... „семейни обезщетения“, „семейни добавки“ ... имат значението, което им е дадено в член 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 ...

б) изразът „работник“ означава всяко лице:

i) което е осигурено въз основа на режим за непрекъснато задължително или доброволно осигуряване срещу един или повече рискове, обхванати от клоновете на един режим на социално осигуряване, който се прилага по отношение на работещите по трудов договор, при спазване на ограниченията вписани в приложение V, точка А Белгия, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71;

ii) което е задължително осигурено срещу един или повече рискове, обхванати от клоновете, по отношение на които се прилага настоящото решение, в рамките на един режим на социално осигуряване, който се прилага по отношение на всички постоянно пребиваващи или на цялото активно население:

- когато начините на управление или на финансиране на този режим на социално осигуряване позволяват то да бъде определено като заето лице

и

- при липса на такива критерии, когато то е осигурено по силата на продължаваща задължителна или доброволна осигуровка за друг риск, уточнен в приложението, в рамките на един режим организиран в полза на заетите лица;

...”

19. По отношение на Германия, приложението посочено в член 1, буква б), ii), второ тире от Решение 3/80 не съдържа никакво уточнение относно определението на понятието работник

20. По смисъла на член 2 от Решение 3/80, озаглавен „Приложно поле по отношение на лицата“:

„Настоящото решение се прилага:

61996J0262 - ЦПР - финализиран

- по отношение на работниците, които са, или са били, подчинени на законодателството на една или повече държави-членки и които са граждани на Турция,

- на членовете на семействата на тези работници, които пребивават постоянно на територията на една от държавите-членки,

- на наследниците на тези работници.”

21. Член 3, параграф 1 от Решение 3/80, който е озаглавен „Равенство при третирането” и който възпроизвежда текста на член 3, параграф 1 от Регламент № 1408/71, предвижда:

„Лицата, които пребивават постоянно на територията на една от държавите-членки и по отношение на които се прилагат разпоредбите на настоящото решение са подчинени на задълженията и имат възможност да се ползват от предимствата на законодателството на всяка държава-членка, при същите условия както гражданите на последната при спазване на особените разпоредби на настоящото решение.”

22. Член 4 от Решение 3/80, озаглавен „Приложно поле по отношение на материята”, предвижда, в своя параграф 1:

а) обезщетенията за болест и майчинство;

б) обезщетенията за инвалиди, включително и тези, които са предназначени да поддържат или да подобряват способността за реализация;

в) обезщетенията за старост;

г) обезщетенията за наследници;

д) обезщетенията при трудова злополука и професионално заболяване;

е) помощите при смърт;

ж) помощите за безработица;

з) семейните добавки.”

23. Раздел III, озаглавен „Специални разпоредби за различните категории плащания” на Решение 3/80 включва разпоредби за съгласуване, възприети от Регламент № 1408/71 относно обезщетенията за болест и майчинство, за инвалидност, старост и смърт (пенсии), за трудови злополуки и за професионални заболявания, помощите при смърт, както и семейните обезщетения и добавки.

24. За разлика от двете други решения приети на същата дата от Съвета за асоцииране ЕИО-Турция, а именно Решение 1/80 относно развитието на асоциирането и Решение 2/80, определящо условията за привеждане в действие на специалната помощ за Турция (непубликувани), Решение 3/80 не уточнява датата, на която то влиза в сила.

25. Според член 32 от Решение 3/80:

„Турция и Общността вземат, всяка що се отнася до нея, мерките за изпълнението на разпоредбите на това решение.”

26. На 8 февруари 1983 г., Комисията е представила на Съвета предложение за Регламент (ЕИО), целящ прилагането в Европейската икономическа общност на Решение 3/80 (ОВ С 110, стр. 1), според който, това решение „е приложимо в Общността” (член 1) и който установява „допълнителни правила за прилагане” на това решение.

27. До момента, Съветът не е приел това предложение за регламент.

Национално законодателство

28. В Германия, семейните добавки се отпускат въз основа на Bundeskindergeldgesetz от 14 април 1964 г. (Федерален закон за семейните добавки, BGBl. I, стр. 265, наричан по-долу „BKGG”).

29. Семейните добавки, предвидени от BKGG, които са част от една система от мерки в областта на политиката на семейството, служат за облекчаване на финансовата тежест, свързана с възпитанието на децата. Така, в съответствие с членове 10 и 11 от BKGG, едно семейство с едно дете получава месечно сума от 70 DEM, увеличена с определена сума като добавка за лицата с нисък доход.

30. BKGG предвижда, в член 1, параграф 1, точки 1 и член 2, параграф 5, че може да претендира за семейни добавки всяко лице, което живее постоянно или обичайно на територията, на която се прилага този закон, след като дете, на негова издръжка, има пребивава постоянно или обичайно на същата територия.

31. След едно изменение, влязло в сила на 1 януари 1994 г. и публикувано на 31 януари 1994 г. в BGBl. I, стр. 168, обаче, BKGG посочва в член 1, параграф 3, че чуждите граждани, живеещи в Германия имат право на семейни добавки само ако имат разрешение за пребиваване (Aufenthaltsberechtigung) или разрешително за пребиваване (Aufenthaltsurlaubnis).

32. В това отношение, член 42 от BKGG приравнява на германските граждани, само гражданите на другите държави-членки на Европейската общност, бежанците и лицата без гражданство.

33. Според Ausländergesetz (германски Закон за чужденците), разрешение за пребиваване (Aufenthaltsberechtigung) и разрешително за пребиваване (Aufenthaltsurlaubnis) предоставят на чужденца самостоятелно право на пребиваване неограничено или с определена продължителност, но което може да бъде продължено. Обратно, допълнителното разрешение за пребиваване (Aufenthaltsbewilligung) е документ за пребиваване издаден с определена цел, ограничен във времето и който изключва последващото получаване на постоянно разрешение.

Спорът по главното производство

34. Съгласно определението за препращане г-н и г-жа Sürül са турски граждани, които пребивават законно в Германия.

61996J0262 - ЦПР - финализиран

35. Така, през 1987 г., на г-н Sürül е било разрешено да влезе в тази държава-членка, за да учи там.

36. В последствие, през 1991 г., неговата съпруга е получила разрешение да се присъедини към него в Германия, с цел събиране на семейството.

37. В съответната държава-членка, съпрузите Sürül притежават и двамата допълнително разрешение за пребиваване (Aufenthaltserlaubnis).

38. Освен това, г-н Sürül е получил там разрешение да заема, заедно с учението си, допълнителен пост при определен работодател в рамките на шестнадесет часа седмично и той упражнява ефективно тази дейност при наличието на необходимото разрешение за работа. Въз основа на тази работа, г-н Sürül не плаща вноски за задължително осигуряване за болест и старост, но той е осигурен от работодателя си за трудова злополука.

39. На г-жа Sürül обаче не е било разрешено да работи по трудов договор.

40. На 14 септември 1992 г., г-жа Sürül е родила на германска територия дете, за което тя се грижи и възпитава в семейното жилище. В тази връзка Sozialgericht Aachen смята, че в съответствие с германското законодателство, задължителните вноски за пенсионно осигуряване се смятат платени в полза на лицето, което се занимава с възпитанието на детето си под тригодишна възраст.

41. Bundesanstalt für Arbeit затова е платил при това положение семейни добавки на г-жа Sürül, която се е ползвала за 1993 г. от добавка към помощите, която се полага само на лицата с ниски доходи.

42. Считано от 1 януари 1994 г. обаче Bundesanstalt für Arbeit е преустановило изплащането на тези семейни добавки с мотива, че г-жа Sürül, не отговаряла вече, считано от тази дата, на условията за отпускането им, предвидени от BKGG, тъй като тя не притежавала разрешение за пребиваване (Aufenthaltserlaubnis) или разрешително за пребиваване (Aufenthaltsbescheinigung). През м. март 1994 г., Bundesanstalt für Arbeit отказал, със същия мотив, да продължи да изплаща на г-жа Sürül допълнението към семейните добавки.

43. След отхвърлянето на жалбата, подадена от нея срещу тези решения, до органа, който ги е издал, г-жа Sürül е сезирала със спора Sozialgericht Aachen, като изтъкнала, че тя имала, въз основа на Споразумението за асоцииране ЕИО – Турция, правото да бъде третирана по същия начин, както германските граждани, така че естеството на документа Ж за пребиваване, който Ж бил издаден в съответната държава-членка било без значение.

44. Съгласно този съд, никаква разпоредба на германското право не позволява на г-жа Sürül да продължава да се ползва от семейните добавки, тъй като BKGG, във варианта си в сила от 1 януари 1994 г., приравнява на германските граждани само гражданите на другите държави-членки на Европейската общност, бежанците и лицата без гражданство. Все пак, той повдига въпроса дали г-жа Sürül не би могла да извлече от правилата относно асоциирането ЕИО – Турция, правото да получи семейни добавки при същите условия както германските граждани.

Преюдициалните въпроси

45. Тъй като при това положение е счел, че спорът изисква тълкуване на правото на Общността, Sozialgericht Aachen е отложил произнасянето, за да зададе на Съда следните три преюдициални въпроса:

„1) Един турски гражданин, живеещ в Германия, който попада в приложното поле спрямо лицата, определено в член 2 от Решение 3/80, от 19 септември 1980 г., на Съвета за асоцииране, създаден въз основа на Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция (Решение 3/80), и който притежава само допълнително разрешение за пребиваване (Aufenthaltsbewilligung), черпи ли пряко от разпоредбите на членове 3 и 4 параграф 1, буква з), взети заедно, на Решение 3/80, право, което зависи единствено от условията, приложими по отношение на германските граждани, а не от другите условия, приложими по отношение на чуждите граждани посочени в член 1 параграф 3, първо изречение на Закона за семейните добавки (§ 1, Abs. 3, Satz 1, Bundeskindergeldgesetz), във варианта, публикуван на 31 януари 1994 г. (Bundesgesetzblatt I, стр. 168)?

Същият въпрос зададен по-общо:

Забранено ли е на една държава-членка, да откаже на един турски гражданин, попадащ в приложното поле, спрямо лицата определено в член 2 на Решението 3/80, семейни обезщетения, предвидени от нейното законодателство, с мотива, че той не притежава разрешение за пребиваване (Aufenthaltsberechtigung), нито разрешително за пребиваване (Aufenthaltsurlaubnis) ?

2) Един турски гражданин, който пребивава постоянно на територията на една държава-членка има ли качеството на работник по смисъла на разпоредбите на член 2 и на член 1, буква б), взети заедно, на Решение 3/80, през периодите, в които законодателството на тази държава го облагодетелства, като счита за внесени задължителните вноски за задължително пенсионно осигуряване, които се отнасят за периодите на отглеждане на едно дете ?

3) Един турски гражданин, който пребивава постоянно на територията на една държава-членка, и който, снабден с разрешение за работа, наред с обучението си, работи на заплата, свързана с трудов договор на помощно лице, без да надвишава шестнадесет часа седмично, има ли, само поради това обстоятелство, качеството на работник по смисъла на разпоредбите на член 2 във връзка с член 1, буква б) от Решение 3/80 или, поне поради факта, че той е осигурен за трудова злополука с общата задължителна осигуровка за трудови злополука ?”

46. С тези три преюдициални въпроса, които следва да бъдат разгледани заедно, препрещаният съд по същество пита дали член 3, параграф 1 от Решение 3/80 трябва да се тълкува в смисъл, че той забранява на една държава-членка да изисква от един турски гражданин, който попада в приложното поле на това решение, и на когото тя е разрешила да пребивава постоянно на нейната територия, но който има в тази приемаща държава-членка, само временно разрешение за пребиваване, издадено с определена цел и с ограничена продължителност, да притежава разрешение за пребиваване или позволително за пребиваване, за да може да се ползва от семейните добавки за неговото дете, което живее с него в тази държава-членка, след като гражданите на тази държава-членка са задължени, за тази цел само да пребивават постоянно там.

61996J0262 - ЦПР - финализиран

47 За да се даде правилен отговор на така формулираните въпроси, трябва да се изследва, първо, дали член 3, параграф 1 от Решение 3/80 може да породи пряко в сферата на едно частно лице, права, на които то може да се позове пред съд на една държава-членка. При положителен отговор, следва да се определи, след това, дали това решение се отнася до положението на една турска гражданка, като ищцата в главното производство, която иска, в държавата-членка, в която Ж е разрешено да пребивава, възможността да се ползва от добавка от вида на тази, предмет на главното производство и накрая, дали принципът на недискриминация в областта на социалното осигуряване, вписан в цитираната разпоредба на Решение 3/80, е пречка приемащата държава-членка да постави отпускането на тази престация в зависимост от условия по-строги за турските имигранти отколкото за местните граждани.

Относно прякото действие на член 3, параграф 1 от Решение 3/80

48. Германското, френското, нидерландското, австрийското правителство и правителството на Обединеното кралство, смятат, че ако Съдът не е трябвало да се произнесе по прякото действие на член 3, параграф 1 от Решение 3/80 в Решение от 10 септември 1996 г. Taflan-Met и др. (С-277/94, Recueil, стр. I-4085), все пак, от мотивите на това решение следва, че то има общо значение.

49. В това решение, Съдът наистина е решил, че Решение 3/80 е предвидено, поради естеството си, да бъде допълнено и приложено в Общността с един последващ акт на Съвета (точка 33), и че дори някои от неговите разпоредби да са ясни и точни, това решение не може да бъде прилагано докато допълнителните мерки за прилагането му не бъдат приети от Съвета (точка 37).

50. От това следвало, че никоя разпоредба на Решение 3/80 няма пряко действие на територията на една държава-членка, докато допълнителните мерки необходими за конкретното прилагане на това решение, като тези, които са включени в предложението за регламент, представено от Комисията, не бъдат приети от Съвета.

51. В това отношение, следва да се припомни, че в Решението Taflan-Met и др., цитирано по-горе Съдът е решил, в точки 21 и 22, че от задължителния характер, който споразумението придава на Решенията на Съвета за асоцииране ЕИО – Турция следва, че Решение 3/80 е влязло в сила в деня на неговото приемане, т. е. на 19 септември 1980 г., и че оттогава то обвързва договарящите страни.

52. В същото решение, Съдът е присъдил, че докато допълнителните мерки необходими за привеждането в действие на Решение 3/80 не бъдат приети от Съвета, членове 12 и 13 от това решение нямат пряко действие на територията на държавите-членки, при това положение не могат да породят за частните лица, правото да се позовават на тях пред националните съдилища.

53. По делото Taflan-Met и др., цитирано по-горе, ищците в главното производство са искали наистина да се ползват от пенсии за инвалидност или от наследствени пенсии, въз основа на правилата за съгласуване, съдържащи се в членове 12 и 13 от Решение 3/80. Така, това дело е свързано с правото на мигриращите работници, на някои престации на социалното осигуряване в няколко държави-членки, или с това на преживелите тези работници, на някои социално-осигурителни придобивки, въз основа на техническите разпоредби за

координиране на различните приложими национални законодателства посочени в глава 2, озаглавена „Инвалидност” и в глава 3, озаглавена „Старост и смърт (пенсии)”, на дял III на това решение.

54. Именно в този контекст, Съдът е разкрил, в точки 29 и 30 от Решение Taflan-Met и др., цитирано по-горе, че едно сравняване на Регламент № 1408/71 и на Регламента за неговото прилагане № 574/72 с Решение 3/80 показва, че независимо че текстът на това решение препраща към някои разпоредби на тези два регламента, цитираното решение не съдържа голям брой точни и подробни разпоредби, които все пак са били сметени за необходими за приложението, в рамките на Общността, на Регламент № 1408/71. Той е подчертал, в точка 32, по-специално, че ако Решение 3/80 прогласява основния принцип на събирането на осигурителните периоди, за клоновете болест и майчинство, инвалидност, старост, помощи при смърт и семейни добавки, като препраща към съответните разпоредби на Регламент № 1408/71, прилагането на този принцип изисква все пак предварителното приемане на допълнителни мерки за привеждане в действие като тези включени в Регламент № 574/72. Съдът е посочил, в точки 35 и 36, че мерки от този вид, както и подробни разпоредби, *inter alia*, относно предотвратяване припокриването на обезщетенията и определянето на приложимото законодателство, имало само в предложението за Регламент (ЕИО) на Съвета, представено на 8 февруари 1983 г. от Комисията с цел прилагането на Решение 3/80 в Общността, но все още неприето от Съвета. От това той прави извода, че преди приемането на тези мерки за привеждане в действие, на правилата за координиране на Решение 3/80, на които ишците в главното производство са основали исканията си, не можело да се прави пряко позоваване пред съд на държава-членка.

55. Обратно, настоящото дело не се отнася до такива разпоредби за координиране, посочени в дял III на Решение 3/80. Наистина, г-жа Sürül се основава единствено на принципа за недискриминация, основана на гражданство, прогласен в член 3, параграф 1 от това решение, за да се ползва, в държавата-членка, където пребивава постоянно и на основание единствено законодателството на тази държава, от една социално-осигурителна придобивка, при същите условия като тези предвидени за гражданите на приемашата държава-членка.

56. Освен това, предложението за регламент представено от Комисията и целящо да приведе в действие Решение 3/80 в Общността, не съдържа никаква разпоредба относно прилагането на цитирания член 3, параграф 1, буквално възпроизведен от Регламент № 1408/71, регламента за прилагането, на който № 574/72, не съдържа мерки за изпълнение от тази разпоредба.

57. От това следва, че ако обосновката, която е накарала Съда да отрече, при сегашното състояние на правото на Общността, прякото действие на членове 12 и 13 от Решение 3/80, трябва да се прилага по аналогия за всички други разпоредби на това решение, които се нуждаят от допълнителни мерки за тяхното практическо прилагане, обратно, тя не е приложима по отношение на принципа за равно третиране в областта на социалното осигуряване, посочен в член 3, параграф 1 от него.

58. Наистина, в хипотеза като тази по главното производство, никакъв проблем от техническо естество свързан по-специално със събирането на осигурителните периоди, изтекли в няколко държави-членки, с некумуляирането на престациите, 61996J0262 - ЦПР - финализиран

предоставяни от различни компетентни институции и с определянето на приложимото вътрешно право, не може да се постави, тъй като ищцата по главния иск се задоволява да се позове на едновременното прилагане на правната уредба на приемащата държава-членка и на принципа на недискриминация, основана на гражданството посочен в член 3, параграф 1 от Решение 3/80. Това искане може да бъде разгледано без да е необходимо да се прибягва до мерките на координиране, които Съветът още не е приел.

59. При тези условия, тезата защитавана от германското, френското, нидерландското, австрийското правителство, както и от правителството на Обединеното кралство, не би могла да бъде възприета, така че следва да се провери, дали цитираният член 3, параграф 1 от Решение 3/80 отговаря на условията, за да има пряко действие на територията на държавите-членки.

60. Съгласно установената съдебна практика на Съда, една разпоредба от споразумение, сключено от Общността с трети страни, трябва да се счита за имаща пряко приложение, когато, с оглед на нейното съдържание, както и с оглед на предмета и естеството на споразумението, тя съдържа ясно и точно задължение, което не е подчинено, за своето изпълнение или за своето действие, на действието на друг последващ акт (вж. по-специално Решения от 30 септември 1987 г., Demirel, 12/86, Recueil, стр. 3719, точка 14; от 31 януари 1991 г., Kziber, C-18/90, Recueil, стр. I-199, точка 15, и от 16 юни 1998 г., Raske, C-162/96, Recueil, стр. I-3655, точка 31). В Решението от 20 септември 1990 г., Sevince (C-192/89, Recueil, стр. I-3461, точки 14 и 15), Съдът е уточнил, че същите условия се прилагат когато трябва да се уточни дали разпоредбите на едно решение на Съвета за асоцииране ЕИО – Турция могат да имат пряко действие.

61. За да се прецени дали член 3, параграф 1 от Решение 3/80 отговаря на тези критерии, трябва първо да се изследва неговия текст.

62. В тази насока, трябва да се констатира, че тази разпоредба утвърждава ясно, точно и безусловно забраната за дискриминация, основана на тяхното гражданство, на лицата, които пребивават постоянно на територията на една от държавите-членки и по отношение на които, са приложими разпоредбите на Решение 3/80.

63. Така, както с основание е подчертала Комисията, това правило за равенство при третирането налага едно точно задължение за резултат и, по същество си позволява на него да бъде правено позоваване от субект на правото пред национален съд, за да поиска от него да премахне дискриминиращите разпоредби на правната уредба на една държава-членка, която поставя предоставянето на едно право в зависимост от условие, което не е налагано на гражданите на тази държава, без приемането на допълнителни мерки за прилагане да е необходимо за тази цел (вж. точки 56 и 58 от настоящото решение).

64. Тази констатация се потвърждава от обстоятелството, че член 3, параграф 1 от Решение 3/80 е само привеждането в действие и конкретизирането, в специфичната област на социалното осигуряване, на общия принцип за недискриминация поради гражданството, посочен в член 9 от Споразумението, който прави препращане към член 7 от Договора ЕИО, станал член 6 от Договора ЕО (понастоящем, след изменение, член 12 ЕО).

61996J0262 - ЦПР - финализиран

65. Това тълкуване между другото се потвърждава от установената съдебна практика на Съда (вж. Решението Kzibeg, цитирано по-горе, точки от 15 до 23, потвърдено с Решения от 20 април 1994 г., Yousfi, C-58/93, Recueil, стр. I-1353, точки от 16 до 19; от 5 април 1995 г., Krid, C-103/94, Recueil, стр. I-719, точки от 21 до 24; от 3 октомври 1996 г., Hallouzi-Choho, C-126/95, Recueil, стр. I-4807, точки 19 и 20, и от 15 януари 1998 г., Babahenini, C-113/97, Recueil, стр. I-183, точки 17 и 18) свързана с принципа на равенството при третирането, посочен в член 39, параграф 1 от Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Алжирската демократична и народна република, подписано в Алжир на 26 април 1976 г. и одобрено от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2210/78 на Съвета, от 26 септември 1978 г. (О В Л 263, стр. 1), както и в член 41, параграф 1 от Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Кралство Мароко, подписано в Рабат на 27 април 1976 г. и одобрено от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2211/78 на Съвета, от 26 септември 1978 г. (О В Л 264, стр. 1).

66. В съответствие с тази съдебна практика, тези разпоредби, които предвиждат забраната на всяка дискриминация, основана на гражданството, в областта на социалното осигуряване на алжирските и мароканските граждани, по отношение на гражданите на приемащата държава-членка имат пряко действие, независимо от факта, че Съветът за сътрудничество не е приел мерки за прилагане на членове 40, параграф 1 от Споразумението ЕИО – Алжир и 42, параграф 1 от Споразумението ЕИО – Мароко относно привеждането в действие на принципите прогласени, съответно в член 39 и в член 41.

67. Предходното тълкуване не се оспорва от факта, че член 3, параграф 1 от Решението 3/80 уточнява, че забраната за дискриминация, основана на гражданството, която той прогласява, произвежда действие „при спазване на специалните разпоредби на настоящото решение”.

68. В това отношение е достатъчно да се отбележи, че когато става въпрос за семейните добавки, предмет на основния спор, Решение 3/80 не предвижда никакво изключение или ограничаване на принципа за равенство при третирането, посочен в член 3 параграф 1 от него. Като се има предвид основния характер на този принцип, съществуването на цитираната резерва, която е била буквално възпроизведена от член 3, параграф 1 от Регламент № 1408/71 и която фигурира и в член 9 от Споразумението, както и в член 6 от Договора, не може сама по себе си да засегне пряката приложимост, която се съдържа в разпоредбата, от която тя допуска дерогация (вж. в този смисъл Решението Sevince, цитирано по-горе, точка 25) като отнема на правилото за национално третиране, неговия безусловен характер.

69. Констатацията, че принципът за недискриминация, посочен в член 3, параграф 1 от Решение 3/80, може да регулира пряко положението на частните лица, всъщност не е оспорена от изследването на предмета и на естеството на споразумението, с което тази разпоредба се свързва.

70. Споразумението има, наистина за предмет да създаде едно асоцииране насочено към подобряване на развитието на търговските и икономически отношения между договарящите страни, включително в областта на работната ръка, чрез постепенното осъществяване на свободното движение на работници, с оглед подобряването на жизненото равнище на турския народ и по-късно,
61996J0262 - ЦПР - финализиран

улесняването на присъединяването на Република Турция към Общността (вж. четвъртото съображение към споразумението).

71. Протоколът, който в съответствие с член 62 от него, представлява неразделна част от Споразумението, предвижда, в член 36, сроковете за постепенното осъществяване на това свободно движение на работниците и разпорежда, в член 39, че Съветът по асоцииране приема разпоредбите в областта на социалното осигуряване в полза на работниците с турско гражданство, които се придвижват във вътрешността на Общността, както и на техните семейства пребиваващи постоянно в държавите-членки. На тази основа Съветът за асоцииране е приел Решение 3/80, което има за цел да гарантира изплащането на престациите от социалното осигуряване на работниците-мигранти в Общността.

72. Освен това, обстоятелството че споразумението цели основно да благоприятства икономическото развитие на Турция и съдържа, при това положение една неуравновесеност между поетите от Общността задължения по отношение на третата заинтересована страна, не е в състояние да попречи на признаването от Общността на прякото действие на някои от неговите разпоредби (вж., по аналогия, Решения от 5 февруари 1976 г., *Bresciani*, 87/75, *Recueil*, стр. 129, точка 23; *Kziber*, цитирано по-горе, точка 21, и от 12 декември 1995 г., *Chiquita Italia*, C-469/93, *Recueil*, стр. I-4533, точка 34).

73. И накрая, както следва от точки 55, 56 и 58 от настоящото решение, прилагането по едно дело, като това, по основния спор, на правилото за приравняване на гражданите на приемащата държава-членка на лицата, попадащи в приложното поле на Решение 3/80 и пребиваващи постоянно в тази държава-членка, чрез забраната на каквато и да е дискриминация, основана на гражданството на заинтересуваните лица и явяваща се резултат от правната уредба на съответната държава-членка, която фигурира в член 3, параграф 1 от цитираното решение, не е обусловено от останалите разпоредби на последното.

74. От изложените по-горе съображения следва, че член 3, параграф 1 от Решението 3/80 установява, в областта на прилагането му, един точен и безусловен принцип, достатъчно оперативен за да бъде прилаган от националния съдия и, при това положение, годен да урежда правното положение на частните лица. Прякото действие, което трябва следователно да бъде признато на тази разпоредба, предполага, че субектите на правото по отношение на които тя се прилага имат право да се позовават на нея пред съдилищата на държавите-членки.

Относно приложното поле на член 3, параграф 1 от Решение 3/80

75. Ако е установено, че семейните добавки, предмет на главното производство представляват семейни обезщетения, по смисъла на член 4, параграф 1, буква з) от Решение 3/80 и следователно попадат в неговото приложно поле по отношение на материята, германското правителство оспорва, обаче, принадлежността на г-н *Sürül* към приложното поле на това решение по отношение на лицата.

76. Така ищцата по главното производство не би могла да се счита за работник, по смисъла на разпоредбите на член 1, буква б) и член 2, първо тире, разгледани в тяхната съвкупност, на Решение 3/80.

77. Германското правителство подчертава, в тази насока, в своето становище, че едно включване към един клон на социалното осигуряване не е достатъчно за да придаде качеството на работник по отношение на другите клонове на социалното осигуряване, като се има предвид, че определенията дадени в член 1, буква б), i) и ii) от Решение 3/80 не би трябвало да се тълкуват като алтернативни, а напротив, като специално приложими по отношение на определени различни рискове и режими. При това положение, дори и да се предположи, че г-жа Sürül е имала пенсионна осигуровка през трите първи години след раждането на детето Ж (вж. точка 40 от настоящото решение), само това единствено обстоятелство не може да направи така, че тя да бъде включена в другите клонове на социалното осигуряване, по-специално за да се ползва от семейни добавки.

78. Германското правителство добавя, че в Германия, правото на семейни добавки не зависи от едно задължително или доброволно приобщаване към едно социално осигуряване, а принадлежи на всички постоянно пребиваващи, независимо от техния професионален статус. Дора ако приложението към Решение 3/80, визирано в член 1, буква б), ii), второ тире, не предвижда специални правила за прилагане що се отнася до Германия, би трябвало в случая, да се приложи по аналогия, в съответствие с член 25, параграф 1 от цитираното решение, приложението I, точка I, C, („Германия”), от Регламент № 1408/71.

79. Според германското правителство, от това следва, че в областта на семейните обезщетения, към които спадат разглежданите по главното производство помощи, само лицето, което е задължително осигурено за риска безработица или което получава, в рамките на този режим на осигуряване, обезщетения в брой от осигуряването за болест или аналогични престации, може да бъде определено като работник. А г-жа Sürül не отговаряла на нито едно от тези условия.

80. Германското правителство твърди, че ищцата в главното производство не може повече да се счита за член на семейството на един работник, по смисъла на разпоредбите на член 1, буква а) и член 2, второ тире от Решение 3/80.

81. Съпругът на г-жа Sürül наистина е упражнявал в Германия дейност по трудов договор, успоредно с неговото обучение, но в съответствие с германското законодателство, той не би бил задължен да се осигурява за рисковете безработица, заболяване и старост. Задължителни били само вноските за задължителния режим за осигуряване за трудови злополуки, изплащани изцяло от работодателя на г-жа Sürül. По същите съображения като тези изложени в точка 77 от настоящото решение, г-жа Sürül, при това положение зависи единствено от разпоредбите на Решение 3/80, имащо отношение към трудовата злополука, но не и от тези уреждащи другите клонове на социалното осигуряване и по-специално, семейните добавки. При тези условия, г-н Sürül не би могъл да се третира като работник, нито неговата съпруга като член на семейството на работник, по смисъла на това решение, за ползването от семейни добавки.

82. За да бъде произнесено решение относно основателността на тези доводи е важно да се подчертае, на първо място, че определението, което член 1, буква б) от Решение 3/80 дава за нуждите на прилагането им по отношение на „работниците” отговаря в голяма степен на това на понятието „работник” в член 1, буква а) от Регламент № 1408/71.

83. В съответствие с член 1, буква а) от Решение 3/80, изразът „член на семейството” има значението, което му е дадено в член 1, буква е) от Регламент № 1408/71.

84. Определението на приложното поле по отношение на лицата, на Решение 3/80 в член 2 от него е заимствано от същото определение изложено в член 2, параграф 1 от Регламент № 1408/71.

85. Добре е да се припомни, на второ място, че според съдебната практика, определението на понятието „работник” дадено в член 1, буква а) от Регламент № 1408/71, „за нуждите на прилагането на този регламент”, има общо значение и обхваща, от гледна точка на това съображение, всяко лице, което, упражняващо или не професионална дейност, има качеството на осигурен по силата на законодателството за социалното осигуряване на една или повече държави-членки (вж. Решение от 31 май 1979 г., *Pierik II*, 182/78, *Recueil*, стр. 1977, точка 4). Този термин визира всяко лице осигурено в рамките на един от режимите на социално осигуряване посочени в член 1, буква а) от Регламент № 1408/71 срещу рисковете и при условията посочени в тази разпоредба (вж. Решение от 3 май 1990 г., *Kits van Heijningen*, C-2/89, *Recueil*, стр. I-1755, точка 9).

86. От това следва, както Съдът още веднъж го е припомнил по повод на Регламент № 1408/71, в Решенията от 12 май 1998 г., *Martínez Sala* (C-85/96, *Recueil*, стр. I-2691, точка 36), и от 11 юни 1998 г., *Kuusijärvi* (C-275/96, *Recueil*, стр. I-3419, точка 21), че едно лице има качеството на работник щом като е осигурено, дори и само за един единствен риск, по силата на задължително или доброволно осигуряване, към един общ или специален режим на социално осигуряване, и то независимо от съществуването на трудово правоотношение.

87. Колкото до възражението на германското правителство, основано на едно прилагане по аналогия на приложението I, точка I, C (Германия) на Регламент № 1408/71, следва да се припомни, че член 25 от Решение 3/80 разпорежда, в своя параграф 1, че „приложенията I, III и IV на Регламент (ЕИО) № 1408/71, имат значение за прилагането на настоящото решение”, така че цитираното приложение е приложимо в рамките на Решение 3/80.

88. Според приложение I, точка I „Работници по трудов договор и/или работници, които не работят по трудов договор (член 1, буква а) ii) и iii) от регламента” -, В („Германия”), от Регламент № 1408/71:

„Ако една германска институция е компетентната институция за отпускането на семейни обезщетения, в съответствие с раздел III, глава 7 на регламента, счита се, по смисъла на член 1, буква а) ii) от регламента:

а) за работник по трудов договор, лицето задължително осигурено за безработица, или лицето, което получава, в резултат на тази осигуровка, престации в брой от осигуряването срещу заболяване или аналогични престации,

...”

89. В тази връзка, следва да се отбележи, че както ясно следва от текста на тази разпоредба, приложение I, точка I, В от Регламент № 1408/71 е уточнило или ограничило понятието работник по трудов договор по смисъла на член 1, буква а) ii), единствено за отпускането на семейни обезщетения в съответствие с дял

III, глава 7 на същия регламент (Решение Martínez Sala, цитирано по-горе, точка 43).

90. Както е посочил генералния адвокат в точки 57 и 58 от становището си от 12 февруари 1988 г., положението на едно лице като ищецът по главното производство, не е визирано от нито една от разпоредбите на раздел III, глава 7. Наистина, в разглеждания по главното производство случай, всички относими елементи са вътрешни за приемащата държава-членка, в която съпрузите Sürül живеят постоянно с тяхното дете и ищцата по главното производство претендира семейни добавки въз основа на правната уредба на цитираната държава (вж. точка 55 и 58 на настоящото решение).

91. При тези условия, ограничението предвидено в приложение I, точка I, В от Регламент № 1408/71 не би могло да бъде приложено по отношение на ищцата в главното производство, така, че нейното качество на работник, по смисъла на Решение 3/80, трябва да бъде определено от гледна точка единствено на член 1, буква б) от същото това решение.

92. Между другото, от данните по главното производство се установява, че германските компетентни органи, първоначално са плащали семейни добавки на г-жа Sürül, въпреки факта, че тя не отговаряла на условията на това приложение към Регламент № 1408/71, и че те са преустановили това плащане едва след влизането в сила, на 1 януари 1994 г. на новата вътрешноправна уредба, поставяща ползването на този вид престации за чужденците, живеещи постоянно в Германия, в зависимост от притежаването на определен вид документ за пребиваване.

93. С оглед на изложените по-горе съображения, една турска гражданка, като ищцата по главното производство, ще може следователно да се ползва от правата, свързани с качеството на работник по смисъла на Решение 3/80, щом като бъде установено, че тя е осигурена, дори и само за един единствен риск, по силата на задължително или доброволно осигуряване към един общ или специален режим на социално осигуряване, посочен в член 1, буква б) на това решение. Такова би било положението за периода, през който заинтересованата се е осигурявала за пенсия, както е посочено от националния съд във втория преюдициален въпрос.

94. Също така, когато става въпрос за периода, през който заинтересованата не е била включена към режим на социално осигуряване, тя би могла да се ползва от правата свързани с качеството на член на семейството на един работник, по смисъла на Решение 3/80, щом като бъде установено, че нейният съпруг е осигурен, дори и само за един единствен риск, по силата на задължително или доброволно осигуряване към един общ или специален режим на социално осигуряване посочен в член 1, буква б) на цитираното решение. Това условие ще бъде изпълнено ако, както посочва препращащата юрисдикция в своя трети преюдициален въпрос, заинтересованият е осигурен по силата на задължителното осигуряване за трудова злополука.

95. Препращащия съд, единствено компетентен да установи и прецени фактите по спора, с който е сезиран, както и да тълкува и прилага националното право, е този, който трябва да реши, дали през спорния период, самата г-жа Sürül може да бъде считана за работник. В случай, че това не би било така за целия или за една част от разглеждания период, пак в тежест на този съд е да определи, дали за

разглеждания период, съпругът на г-жа Sürül отговаря на условието посочено в точка 94 от настоящото решение, за да бъде считан за работник, така че г-жа Sürül, в качеството си на съпруга на турски работник, към когото Ж е било разрешено да се присъедини в приемащата държава-членка въз основа на режима на събиране на семейства, би била член на семейството на един работник по смисъла на Решение 3/80.

Относно обхвата на принципа за недискриминация, записан в член 3, параграф 1 от Решението 3/80

96. В хипотезата, при която едно лице като ищцата по главното производство попада в приложното поле *ratione personae* на Решение 3/80, следва накрая да се определи дали член 3, параграф 1 от това решение трябва да бъде тълкуван в смисъл, че той се противопоставя на прилагането на една правна уредба на една държава-членка, която изисква от един турски гражданин, на когото е било разрешено да пребивава на нейната територия и той пребивава там законно, да притежава определен вид документ за пребиваване за да се ползва от семейните добавки.

97. В това отношение, е важно първо да се подчертае, че принципът посочен в член 3, параграф 1 от Решение 3/80, за липса на всякаква дискриминация, основана на гражданство, в областта на прилагане на това решение, предполага един турски гражданин, визиран от последното да бъде третиран по същия начин както гражданите на приемащата държава-членка, така че законодателството на тази държава-членка не би могло да постави предоставянето на едно право на този турски гражданин в зависимост от допълнителни или по-строги условия в сравнение с тези приложими по отношение на нейните собствени граждани (вж., по аналогия, Решение от 2 февруари 1989 г., Cowan, 186/87, Recueil, стр. 195, точка 10, и цитираните по-горе Решения Kziber, точка 28, и Hallouzi-Choho, точки 35 и 36).

98. От това следва, че един турски гражданин, на когото е било разрешено да влезе на територията на една държава-членка по силата на режима на събиране на семейства с един мигриращ турски работник и който пребивава там законно с него, трябва да може да получи в приемащата държава възможността да се ползва от престация на социално осигуряване предвидена от правната уредба на тази държава, при същите условия както гражданите на съответната държава-членка.

99. Трябва да се отбележи, след това, че по силата на едно законодателство като ВКGG, може да претендира за семейни добавки, всяко лице, което има постоянно си местопребиваване или своето обичайно пребиваване на територията подчинена на цитираното законодателство, щом като неговите деца, които издържа постоянно или обичайно пребивават на същата територия.

100. От 1 януари 1994 г. обаче, ВКGG предвижда, че чуждите граждани, пребиваващи в Германия, които не могат да бъдат приравнени на германските граждани, имат право на семейни добавки само ако притежават определен вид документ за пребиваване.

101. Така, на една турска гражданка, като ищцата в главното производство, на която е било разрешено да пребивава на територията на приемащата държава-членка, действително пребивава там с детето си и отговаря следователно на
61996J0262 - ЦПР - финализиран

всички условия, които действащата уредба поставя на местните граждани, е отказано да се ползва от семейните добавки за нейното дете, единствено поради обстоятелството, че тя не отговаря на условието, отнасящо се до притежаването на разрешение за пребиваване или на разрешително за пребиваване.

102. Това изискване, тъй като не може да се прилага към гражданин на държава-членка, дори в хипотеза при която, той пребивава там само временно, това условие визира, по естеството си само чужденците и неговото прилагане води, при това положение до едно неравенство при третирането, упражнявано поради гражданството.

103. При тези условия има основание да се смята, че фактът, че една държава-членка изисква от един турски гражданин, който попада в приложното поле на Решение 3/80, да притежава определен вид документ за престой, за да може да се ползва от престаяния като добавката, предмет на главното производство, докато от гражданите на тази държава не се изисква никакъв документ от такъв характер, представлява дискриминация по смисъла на член 3, параграф 1 от цитираното решение.

104. Доколкото пред Съда не е бил изложен нито един аргумент, който да може да оправдае обективно тази разлика в третирането, една такава дискриминация е несъвместима с тази разпоредба на решението 3/80.

105. С оглед на всички изложени по-горе съображения, следва да се отговори на поставените въпроси, че член 3, параграф 1 от Решение 3/80 трябва да се тълкува в смисъл, че той забранява една държава-членка да изисква от един турски гражданин, който попада в приложното поле на това решение и който има разрешение да пребивава на нейната територия, но който притежава в тази приемаша държава-членка само временно разрешение за пребиваване, издадено с определена цел и за ограничен период от време, да притежава разрешение за пребиваване или разрешително за пребиваване, за да може да се ползва от семейните добавки за детето си, което живее с него във въпросната държава-членка, докато гражданите на последната, за тази цел трябва само да имат там своето местопребиваване.

Относно действието на настоящото решение във времето

106. При представяне на устните си съображения германското и френското правителство, както и правителството на Обединеното кралство, са поискали от Съда да ограничи във времето действието на настоящото решение, в случай че се произнесе, че принципът за недискриминация, основана на гражданството посочен в член 3, параграф 1 от Решение 3/80 трябва да бъде тълкуван в смисъл, че той позволява на една турска гражданка, като ищцата в главното производство, да претендира, в приемашата държава-членка семейни добавки, при същите условия като гражданите на тази държава. Тези правителства изтъкват, че едно такова решение би било в състояние да постави под съмнение голям брой правоотношения установени на основата на една вътрешноправна уредба в сила от определено време и да доведе до сериозни финансови последици за системите на социално осигуряване на държавите-членки.

107. В тази връзка е добре да се припомни, че практиката на Съда, според която тълкуването, което той дава на една норма на правото на Общността, при упражняване на правомощията, които му предоставя член 177 от Договора, 61996J0262 - ЦПР - финализиран

изяснява и уточнява, когато това е необходимо, значението и обхвата на тази норма, така както тя трябва или би трябвало да бъде разбрана и прилагана от момента на нейното влизане в сила. От това следва, че така тълкуваната норма може и трябва да се прилага от самия съдия по отношение на правоотношения, възникнали и създадени преди решението, което се произнася по искането за тълкуване, ако обаче всички условия, които позволяват да бъде отнесен пред компетентните съдилища един спор относно прилагането на цитираното правило, са налице (виж, по-специално, Решение от 2 февруари 1988 г., *Blaziot*, 24/86, *Recueil*, стр. 379, точка 27).

108. Само при изключителни обстоятелства, Съдът може, като приложи общия принцип за правна сигурност присъщ на правния ред на Общността, да бъде принуден да ограничи възможността за всеки заинтересуван да се позовава на една разпоредба, която той е тълкувал с оглед оспорването на добросъвестно установени правоотношения. Това ограничаване може да бъде прието, съгласно поред трайната практика на Съда, само в самото решение, което се произнася по искането за тълкуване (вж., по-специално, Решение от 24 септември 1998 г., *Комисия/Франция*, C-35/97, *Recueil*, стр. I-5325, точка 49).

109. В случая, не може да не се направи констатацията, първо, че за първи път Съдът е имал повод да тълкува член 3, параграф 1 от Решение 3/80.

110. След това, Решение *Taflan Met* и др., цитирано по-горе, с основание е могло да създаде едно положение на несигурност, що се отнася до възможността за частните лица да се позовават, пред един национален съд, на член 3, параграф 1 от цитираното решение.

111. При тези условия, важните съображения за правна сигурност не позволяват да се преразглеждат правоотношения, които са били окончателно уредени преди произнасянето на настоящото решение, след като това преразглеждане би объркало с обратна сила финансирането на системите на социално осигуряване на държавите-членки.

112. Все пак, при опасността да бъде неоснователно засегната съдебната защита на правата, които частните лица черпят от правото на Общността, следва да се предвиди едно изключение от това ограничаване на действието на това решение в полза на лицата, които преди датата на неговото произнасяне са подали иск или са направили равностойно искане.

113. Следователно, добре е да се реши, че не може да се прави позоваване на прякото действие на член 3, параграф 1 от Решение 3/80 в подкрепа на искания, отнасящи се до престации свързани с периоди, предхождащи датата на настоящото решение, освен що се отнася до лицата, които преди тази дата са подали искова молба или са направили равностойно искане.

По съдебните разноски

114. Разходите, направени от германското, френското, нидерландското, австрийското правителство и правителството на Обединеното кралство, както и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в

производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе относно разностките.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася се по въпросите, отправени от Sozialgericht Aachen, с Определение от 24 юли 1996 г., реши:

1. Член 3, параграф 1 от Решение 3/80 на Съвета за асоцииране от 19 септември 1980 г. относно прилагането на режимите на социално осигуряване на държавите-членки на Европейските общности по отношение на турските работници и на членовете на техните семейства, трябва да се тълкува в смисъл, че той забранява една държава-членка да изисква от един турски гражданин, който попада в приложното поле на това решение и на когото е разрешено да пребивава на нейната територия, но който притежава в тази приемаща държава-членка, само временно разрешение за пребиваване, издадено с една определена цел и за един ограничен период от време, да притежава разрешение за пребиваване или разрешително за пребиваване, за да може да се ползва от семейни добавки за детето си, което живее с него в посочената държава-членка, след като гражданите на последната, за тази цел трябва само да имат там своето постоянно местопребиваване.

2. Не може да се прави позоваване на прякото действие на член 3, параграф 1 от Решение 3/80 в подкрепа на искания, свързани с престации отнасящи се до периоди предхождащи датата на настоящото решение, освен ако става въпрос за лицата, които, преди тази дата, са подали искова молба или са направили равностойно искане.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 4 май 1999 година.

Подписи